

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н - 3.04А

Міністерство охорони здоров'я України
Донецький національний медичний університет ім. М. Горького
Кафедра неврології, медичної генетики та нейрохірургії ДонНМУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор ДонНМУ
проф. П. Г. Кондратенко

“ _____ ” _____ 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

інтернатури за спеціальністю «Неврологія»
спеціальність 14.01.15 «Неврологія»

2015 рік

Робоча програма інтернатури за спеціальністю «Неврологія»

За спеціальністю 14.01.15 «Неврологія» Донецького національного медичного університету ім. М. Горького.

„28” серпня 2015 року

Розробники:

- Селезньова Софія Веніаміновна – к.мед.н., доцент, зав. кафедрою неврології, медичної генетики та нейрохірургії ДонНМУ ім. М. Горького;
- Козинський Олександр Володимирович – к.мед.н., доцент кафедри неврології, медичної генетики та нейрохірургії ДонНМУ ім. М. Горького;
- Калач Олександр Василійович – асистент кафедри неврології, медичної генетики та нейрохірургії ДонНМУ ім. М. Горького, головний позаштатний нейрохірург Управління охорони здоров'я Донецької обласної держадміністрації;
- Мельниченко Олексій Сергійович – асистент кафедри неврології, медичної генетики та нейрохірургії ДонНМУ ім. М. Горького.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри неврології, медичної генетики та нейрохірургії ДонНМУ ім. М. Горького

Протокол від “ 28 ” серпня 2015 року № 1/15-16

Завідувач кафедри неврології, медичної генетики та нейрохірургії ДонНМУ ім. М. Горького

_____ (Селезньова С. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ 28 ” серпня 2015 року

Схвалено методичною комісією ДонНМУ _____

Протокол від. “ _____ ” _____ 2015 року № _____

“ _____ ” _____ 2015 року Голова _____ (проф. Кондратенко П. Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета і завдання. Вміти діагностувати неврологічні захворювання, визначати причини їх виникнення, призначати сучасне адекватне патогенетичне лікування, визначати прогноз та намітити програму реабілітації хворих. На клінічних архівних та поточних прикладах, за даними наукової літератури, навчити інтернів орієнтуватись в неврологічних захворюваннях, призначати відповідні діагностичні засоби щодо їх діагностики (зокрема визначати показання для застосування різних методів дослідження) та трактувати отримані результати досліджень, розрізняти планову та ургентну патологію, надавати невідкладну допомогу в ургентних випадках, відокремлювати випадки коли є доцільною планова або ургентна консультація нейрохірурга.

У результаті вивчення навчальної дисципліни інтерн повинен

Знати: 1. Причини виникнення, патогенез, класифікацію, сучасні стандарти діагностики та протоколи лікування неврологічних захворювань.

Вміти: 1. Визначати стани, які привели до неврологічних захворювань.

2. Визначати основні синдроми, необхідні для діагностики неврологічних захворювань.

3. Складати і призначати схему діагностичного пошуку.

4. Оцінювати результати основних і додаткових методів дослідження.

5. Проводити диференціальну діагностику між різними неврологічними захворюваннями.

6. Встановлювати остаточний діагноз, призначати та проводити відповідні засоби лікування.

7. Визначати прогноз, намітити програму реабілітації хворих з неврологічними захворюваннями.

2. Програма навчальної дисципліни

Код курсу,
розділу,
підрозділу

Назва курсу, розділу, підрозділу

Курс I. Соціальна медицина.

- 01.1. Загальні та організаційні питання неврологічної допомоги. Структура неврологічної служби.
- 01.2. Організація роботи неврологічного кабінету, відділення.
- 01.3. Етика і деонтологія в неврологічній практиці.
- 01.4. Методологія неврологічного діагнозу.
- 01.5. Профілактика та диспансеризація в неврології.
- 01.6. Експертні питання в неврології. ЛТЕ.
- 01.7. Санітарно-просвітницька робота лікаря-невролога.

Курс II. Анатомо-фізіологічні основи уражень нервової системи.

- 02.1. Анатомо-фізіологічний вступ в клініку нервових захворювань.
- 02.2. Основні відомості про структурно-функціональну організацію нервової системи (нейрон, синапси, медіатори, нервові волокна, нейроглія тощо).
- 02.3. Основні відомості по філо- та онтогенезу, гістології, фізіології, патології і патофізіології нервової системи.
- 02.4. Структури, які приймають участь в забезпеченні функції чутливості.
- 02.5. Рефлекси. Загальні відомості про рефлекторну діяльність. Рефлекторно-рухова діяльність.
- 02.6. М'язовий тонус.
- 02.7. Провідникова система.
- 02.8. Основні анатомо-фізіологічні відомості про органи чуття.
- 02.9. Анатомо-фізіологічні особливості спинного мозку.
- 02.10. Анатомо-фізіологічні особливості стовбура головного мозку.
- 02.11. Анатомо-фізіологічні відомості про черепні нерви.
- 02.12. Анатомо-фізіологічні особливості мозочка.
- 02.13. Анатомо-фізіологічні особливості підкіркових структур.
 - 02.13.1. Основні анатомо-фізіологічні відомості про базальні ганглії.
 - 02.13.2. Основні анатомо-фізіологічні відомості про внутрішню капсулу.
 - 02.13.3. Основні анатомо-фізіологічні відомості про таламус.
 - 02.13.4. Основні анатомо-фізіологічні відомості про гіпоталамус.
- 02.14. Анатомо-фізіологічні особливості кори головного мозку. Локалізація функцій в корі головного мозку.
- 02.15. Основні анатомо-фізіологічні відомості про білу речовину головного мозку.
- 02.16. Анатомо-фізіологічні особливості структур вегетативної нервової системи.

- 02.17. Основні анатомо-фізіологічні відомості про структури лімбіко-ретиккулярного комплексу.
- 02.18. Анатомо-фізіологічні особливості кровопостачання головного мозку.
 - 02.18.1. Будова артеріальної системи головного мозку.
 - 02.18.2. Будова венозної системи головного мозку.
 - 02.18.3. Зони васкуляризації артерій головного мозку.
 - 02.18.4. Регуляція мозкового кровотоку.
- 02.19. Анатомо-фізіологічні особливості кровопостачання спинного мозку.
 - 02.19.1. Будова артеріальної системи спинного мозку.
 - 02.19.2. Будова венозної системи спинного мозку.
 - 02.19.3. Зони васкуляризації артерій спинного мозку.
- 02.20. Анатомо-фізіологічні особливості оболонок, хоріоїдальних сплетінь, лікворної системи головного та спинного мозку. Утворення ліквору, циркуляція ліквору.
- 02.21. Структура та функціонування гематоенцефалічного бар'єру.
- 02.22. Анатомо-фізіологічні особливості структур периферичного відділу нервової системи (гангліїв, корінців, периферичних нервів, сплетінь).
- 02.23. Основні відомості про нейромедіаторні системи.

Курс III. Синдромологія уражень нервової системи. Топічна діагностика.

- 03.1. Біль.
 - 03.1.1. Локалізація.
 - 03.1.2. Клінічні характеристики.
- 03.2. Головокружіння (клінічні прояви, причини, діагностичні особливості).
- 03.3. Порушення ліквородинаміки.
 - 03.3.1. Гіпертензивний синдром, гідроцефалія.
 - 03.3.2. Гіпотензивний синдром.
 - 03.3.3. Синдром блокади субарахноїдального простору спинного мозку.
- 03.4. набряк та набухання головного мозку.
- 03.5. Деменція (клінічні прояви, причини, діагностичні особливості).
- 03.6. Порушення свідомості.
 - 03.6.1. Форми затьмарення свідомості.
 - 03.6.1.1. Сутінкові розлади.
 - 03.6.1.2. Делірій.
 - 03.6.1.3. Аменція.
 - 03.6.1.4. Онейроїд.
 - 03.6.1.5. Інші форми порушення свідомості.
 - 03.6.2. Форми виключення свідомості.
 - 03.6.2.1. Оглушення.

- 03.6.2.2. Сопор.
- 03.6.2.3. Кома.
- 03.7. Пароксизмальні стани в неврології.
- 03.7.1. Різновиди пароксизмальних станів.
- 03.7.2. Клінічні прояви пароксизмальних станів.
- 03.7.3. Диференційна діагностика пароксизмальних станів.
- 03.8. Порушення чутливості.
- 03.8.1. Клінічні прояви порушень чутливості.
- 03.8.2. Синдромологія ураження чутливості на різних рівнях.
- 03.8.3. Топічна діагностика уражень чутливості.
- 03.9. Ураження рефлекторно-рухової сфери.
- 03.9.1. Клінічні прояви уражень рефлекторно-рухової сфери.
- 03.9.1.1. Пірамідна недостатність, центральний та периферичний параліч, сінкінезії, тощо.
- 03.9.1.2. Гіперкінези (види, клінічні прояви, причини, діагностичні особливості).
- 03.9.2. Синдромологія ураження рефлекторно-рухової сфери на різних рівнях.
- 03.9.3. Топічна діагностика уражень рефлекторно-рухової сфери.
- 03.10. Порушення функцій координації та статички.
- 03.11. Ураження спинного мозку.
- 03.11.1. Клінічні прояви ураження сегментарного апарату спинного мозку.
- 03.11.2. Клінічні прояви ураження провідникового апарату спинного мозку.
- 03.11.3. Синдромологія уражень спинного мозку. Ураження спинного мозку по поперечнику та на різних рівнях.
- 03.11.4. Топічна діагностика уражень спинного мозку.
- 03.12. Порушення функцій тазових органів.
- 03.12.1. Клінічні прояви порушень функцій тазових органів.
- 03.12.2. Топічна діагностика порушень функцій тазових органів.
- 03.13. Ураження стовбуру головного мозку.
- 03.13.1. Клінічні прояви уражень стовбуру головного мозку.
- 03.13.1.1. Клінічні прояви ураження сірої речовини в стовбурі головного мозку.
- 03.13.1.2. Клінічні прояви ураження провідникового апарату в стовбурі головного мозку.
- 03.13.2. Синдромологія уражень стовбура головного мозку.
- 03.13.3. Топічна діагностика уражень стовбура головного мозку.
- 03.14. Ураження мозочка.
- 03.14.1. Клінічні прояви ураження різних структурних елементів мозочка (кора, ядра, червь, провідниковий апарат).
- 03.14.2. Синдромологія уражень мозочка.
- 03.14.3. Топічна діагностика уражень мозочка.
- 03.15. Ураження структур екстрапірамідної системи.

- 03.15.1. Клінічні прояви уражень різних структур екстрапірамідної системи (стріарної та палідарної систем).
- 03.15.2. Синдромологія уражень екстрапірамідної системи.
- 03.15.3. Топічна діагностика уражень екстрапірамідної системи.
- 03.16. Клінічні прояви ураження внутрішньої капсули.
- 03.17. Клінічні прояви ураження таламуса.
- 03.18. Клінічні прояви ураження гіпоталамуса.
- 03.19. Клінічні прояви ураження гіпофіза.
- 03.20. Ураження кори головного мозку.
- 03.20.1. Порушення вищих кіркових функцій.
- 03.20.2. Порушення праксису.
- 03.20.3. Порушення гнозису.
- 03.20.4. Порушення функції мови.
- 03.20.5. Симптоми подразнення кори головного мозку.
- 03.20.6. Симптомокомплекси уражень окремих часток головного мозку.
- 03.20.7. Порушення кортико-вісцеральної регуляції.
- 03.20.8. Віковий аспект порушень емоційної сфери та психічних функцій.
- 03.21. Ураження лімбіко-ретикулярного комплексу.
- 03.22. Клінічні прояви та синдроми ураження сегментарних вегетативних структур.
- 03.23. Клінічні прояви та синдроми ураження надсегментарних вегетативних структур.
- 03.24. Ураження оболонок головного мозку. Менінгеальний симптомокомплекс.
- 03.25. Клінічні прояви ураження оболонок спинного мозку.
- 03.26. Ураження структур периферичної нервової системи.
- 03.26.1. Клінічні прояви ураження гангліїв.
- 03.26.2. Клінічні прояви ураження корінців.
- 03.26.3. Клінічні прояви невралгій.
- 03.26.4. Клінічні прояви нейропатій.
- 03.26.4.1. Клінічні прояви мононейропатій.
- 03.26.4.2. Клінічні прояви полімононейропатій.
- 03.26.4.3. Клінічні прояви полінейропатій.
- 03.26.5. Клінічні прояви ураження нервових сплетінь (шийного, плечового, поперекового, крижового).
- 03.26.6. Синдроми вертеброгенних уражень периферичного відділу нервової системи.
- 03.26.6.1. Рефлекторні синдроми.
- 03.26.6.2. Компресійні синдроми.
- 03.26.6.3. Радікуло-ішемічні синдроми.
- 03.26.6.4. Міоадаптивні синдроми.
- 03.26.7. Атипові форми уражень периферичного відділу нервової системи.
- 03.27. Синдроми ураження судинної системи головного мозку

(артеріальної та венозної ланок).

03.28. Синдроми ураження судинної системи спинного мозку.

Курс IV. Методи обстеження в неврології.

- 04.1. Клініко-неврологічне обстеження.
 - 04.1.1. Загальноклінічне обстеження.
 - 04.1.2. Дослідження неврологічного статусу.
 - 04.1.2.1. Оцінка стану свідомості.
 - 04.1.2.2. Дослідження стану вищих кіркових функцій.
 - 04.1.2.3. Дослідження кіркових функцій: мови, гнозису, праксису.
 - 04.1.2.4. Дослідження функції черепних нервів.
 - 04.1.2.5. Дослідження функції чутливості.
 - 04.1.2.6. Дослідження рефлекторно-рухової сфери.
 - 04.1.2.7. Дослідження координаторних функцій.
 - 04.1.2.8. Дослідження менінгеального симптомокомплексу.
 - 04.1.2.9. Дослідження показників стану вегетативної нервової системи.
 - 04.1.2.10. Особливості дослідження неврологічного статусу в дитячому віці.
 - 04.1.3. Особливості обстеження при невідкладних станах.
 - 04.1.4. Оцінка даних офтальмологічного обстеження.
 - 04.1.5. Оцінка даних отоневрологічного обстеження.
- 04.2. Нейропсихологічне обстеження (принципи та засади проведення, оцінка даних).
- 04.3. Люмбальна пункція (принцип, методика проведення, показання, протипоказання, ускладнення).
- 04.4. Лабораторні методи обстеження в неврології.
 - 04.4.1. Оцінка даних дослідження показників крові.
 - 04.4.1.1. Оцінка показників загального аналізу крові.
 - 04.4.1.2. Оцінка показників білкового обміну.
 - 04.4.1.3. Оцінка показників ліпідного обміну.
 - 04.4.1.4. Оцінка показників вуглеводного обміну.
 - 04.4.1.5. Оцінка стану показників ферментів, нейромедіаторів та гормонів.
 - 04.4.1.6. Оцінка показників мінерального обміну.
 - 04.4.1.7. Оцінка показників імунного статусу.
 - 04.4.1.8. Оцінка даних імуновірусологічних досліджень.
 - 04.4.1.9. Оцінка даних обстеження на ВІЛ.
 - 04.4.1.10. Оцінка даних обстеження на сифіліс.
 - 04.4.1.11. Оцінка даних обстеження на туберкульоз.
 - 04.4.2. Оцінка даних дослідження показників ліквору.
 - 04.4.2.1. Діагностичне значення дослідження ліквору.
 - 04.4.2.2. Оцінка лікворного тиску.
 - 04.4.2.3. Оцінка клітинного складу ліквору та його змін.
 - 04.4.2.4. Оцінка біохімічних показників в лікворі.
 - 04.4.2.5. Оцінка імуновірусологічних показників в лікворі.
 - 04.4.2.6. Оцінка показників ліквору при неврологічних захворюваннях.
- 04.5. Інструментальні методи обстеження в неврології.

- 04.5.1. Електрофізіологічні методи.
- 04.5.1.1. Електроенцефалографія (принцип методу, оцінка даних).
- 04.5.1.2. Реоенцефалографія (принцип методу, оцінка даних).
- 04.5.1.3. Реовазографія (принцип методу, оцінка даних).
- 04.5.1.4. Електроміографія (принцип методу, оцінка даних).
- 04.5.1.5. Викликані потенціали (принцип методу, оцінка даних).
- 04.5.2. Ультразвукові методи.
- 04.5.2.1. Ехоенцефалоскопія (принцип методу, методика проведення, оцінка даних).
- 04.5.2.2. Нейросоноскопія (принцип методу, оцінка даних).
- 04.5.2.3. Ультразвукова доплерографія (принцип методу, оцінка даних).
- 04.5.3. Рентгенологічні методи.
- 04.5.3.1. Оцінка даних краніографії.
- 04.5.3.2. Оцінка даних спонділографії.
- 04.5.3.3. Оцінка даних ангіографії, мієлографії.
- 04.5.3.4. Комп'ютерна томографія головного та спинного мозку (принцип та діагностичні можливості методу, показання, оцінка даних).
- 04.5.3.5. Ядерно-магнітно-резонансна томографія головного та спинного мозку (принцип та діагностичні можливості методу, показання, протипоказання, оцінка даних).
- 04.5.3.6. Позитронно-емісійна томографія (принцип методу, оцінка даних).
- 04.6. Радіоізотопне дослідження в неврології (принцип та діагностичні можливості методу, оцінка даних).
- 04.7. Оцінка даних медико-генетичних методів дослідження в неврології.

Курс V. Спадкові, дегенеративно-дистрофічні захворювання нервової системи. Вроджені аномалії. Дитячий церебральний параліч.

- 05.1. Загальні відомості про клінічну генетику.
- 05.2. Спадкові захворювання метаболізму з ураженням нервової системи.
- 05.2.1. Пов'язані з порушенням обміну амінокислот (фенілкетонурія, хвороба «кленового сиропу», гомоцистинурія тощо).
- 05.2.2. Пов'язані з порушенням обміну ліпідів.
- 05.2.2.1. Ліпідози (гангліозидози, хвороба Німана-Піка тощо).
- 05.2.2.2. Внутрішньоклітинні ліпідози (ліпофусциноз нейронів, амавротичні ідіотії).
- 05.2.2.3. Лейкодистрофії.
- 05.2.3. Пов'язані з порушенням метаболізму в сполучній тканині.
- 05.2.3.1. Мукополісахаридози різних типів.
- 05.2.3.2. Муколіпідози різних типів.
- 05.2.3.3. Хвороба Марфана.

- 05.2.4. Пов'язані з порушенням обміну міді (гепатоцеребральна дегенерація).
- 05.3. Ектодермальні дисплазії (факоматози, нейрофіброматоз Реклінгхаузена, туберозний склероз Бурневіля, хвороба Гіппеля-Ландау, синдром Стерджа-Вебера тощо).
- 05.4. Системні дегенерації.
- 05.4.1. Дегенеративні захворювання з переважним ураженням пірамідної системи та мозочка.
 - 05.4.1.1. Спадкова спастична параплегія.
 - 05.4.1.2. Спадкова спастична атаксія.
 - 05.4.1.3. Спіноцеребелярні дегенерації (хвороба Фрідрайха, різні форми спадкових спіноцеребелярних атаксій тощо).
 - 05.4.1.4. Спорадичні форми спіноцеребелярних дегенерацій.
- 05.4.2. Дегенеративні захворювання з переважним ураженням екстрапірамідної системи.
 - 05.4.2.1. Хвороба Паркінсона та синдром паркінсонізму.
 - 05.4.2.2. Прогресуючий над'ядерний параліч.
 - 05.4.2.3. Есенціальний тремор.
 - 05.4.2.4. Дистонії.
 - 05.4.2.4.1. Первинні дистонії (генералізована торсіонна дистонія, цервікальна дистонія, краніальна дистонія, ортомандибулярна дистонія, писчий спазм, дистонія стопи, спастична дисфонія, міоклонічні дистонії).
 - 05.4.2.4.2. Вторинна дистонія.
- 05.4.3. Хорея (хвороба Гентінгтона, сенільна хорея, доброякісна спадкова хорея, мала хорея, нейроактоцитоз тощо).
- 05.4.4. Міоклонус (первинний, вторинний, епілептичний).
- 05.4.5. Стартл-синдром.
- 05.4.6. Тики та синдром Туретта.
- 05.4.7. Дегенеративні захворювання з переважним порушенням когнітивних функцій.
 - 05.4.7.1. Хвороба Альцгеймера.
 - 05.4.7.2. Хвороба Піка.
- 05.5. Нервово-м'язові захворювання.
 - 05.5.1. Первинні міодистрофії - міопатії (етіологія, патогенетичні механізми, клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
 - 05.5.2. Вторинні міодистрофії (невральні та спинальні).
 - 05.5.3. Міодистрофії, які пов'язані з порушенням нервово-м'язового нейромедіаторного обміну.
 - 05.5.3.1. Міастенія та міастенічні синдроми (етіологія, патогенетичні механізми, клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
 - 05.5.3.2. Міоплегії та міоплегічні синдроми (етіологія, патогенетичні механізми, клінічні прояви, діагностика та диференційна

- діагностика).
- 05.5.3.3. Міотонії (етіологія, патогенетичні механізми, клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 05.5.4. Поліміозити (етіологія, патогенетичні механізми, клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 05.5.5. Нервово-м'язові розлади соматогенного генезу (етіологія, патогенетичні механізми, клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 05.6. Хромосомні аномалії (синдром Дауна тощо).
- 05.7. Вроджені аномалії головного мозку, спинного мозку, черепа та хребта.
- 05.8. Сирингомієлія.
- 05.9. Дитячий церебральний параліч

Курс VI. Ураження периферичного відділу нервової системи.

- 06.1. Загальні відомості про ураження периферичного відділу нервової системи (соціально-медичне значення, епідеміологічні та статистичні дані тощо).
- 06.2. Класифікації уражень периферичної нервової системи.
- 06.3. Етіологія уражень периферичного відділу нервової системи.
- 06.4. Патогенетичні механізми уражень периферичного відділу нервової системи.
- 06.5. Невралгії (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.6. Нейропатії.
- 06.6.1. Мононейропатії, мононеврити (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.6.2. Полімононейропатії (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.6.3. Полінейропатії (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.7. Радиклопатії (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.8. Радиклогангліоніти (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.9. Гангліоніти, гангліоневрити (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.10. Плексопатії, плексити (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.11. Тунельні синдроми (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.12. Ураження периферичного відділу нервової системи при вертеброгенній патології.
- 06.12.1. Ураження периферичного відділу нервової системи при дегенеративно- дистрофічних ураженнях хребта (клінічні

- прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.12.2. Ураження периферичного відділу нервової системи при запальних захворюваннях хребта (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.12.3. Ураження периферичного відділу нервової системи при остеопорозі (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 06.12.4. Ураження периферичного відділу нервової системи при краніовертебральних аномаліях, дефектах розвитку головного та спинного мозку.
- 06.13. Вікові особливості уражень периферичного відділу нервової системи.

VII. Запальні, інфекційно-запальні, інфекційно-алергічні, паразитарні та пріонові захворювання нервової системи. Повільні інфекції нервової системи.

- 07.1. Загальні відомості про інфекційно-запальні, інфекційно-алергічні, паразитарні та пріонові захворювання нервової системи, повільні інфекції нервової системи (соціально-медичне значення, епідеміологічні та статистичні дані тощо).
- 07.2. Класифікація інфекційно-запальних захворювань нервової системи.
- 07.3. Етіологічні чинники інфекційно-запальних, інфекційно-алергічних, паразитарних та пріонових захворювань нервової системи, повільних інфекцій нервової системи.
- 07.4. Патогенетичні механізми виникнення та розвитку інфекційно-запальних, інфекційно-алергічних, паразитарних та пріонових захворювань нервової системи, повільних інфекцій.
- 07.5. Менінгіти (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.6. Енцефаліти (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.7. Менінгоенцефаліти (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.8. Енцефаломієлополірадікулоневрити (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.9. Арахноїдити головного мозку, хоріоепідематити (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.10. Арахноїдити спинного мозку (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної

- діагностики).
- 07.11. Епідурити, пахіменінгіти (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.12. Мієліти (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.13. Поліомієліт та поліомієлітоподібні захворювання (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.14. Енцефаломієліти (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.15. Поліневрити (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.15.1. Особливості клінічних проявів, перебігу та діагностики синдрому Гійєн- Барре.
- 07.15.2. Особливості клінічних проявів, перебігу та діагностики синдрому Ландрі.
- 07.16. Абсцес головного мозку (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 07.17. Розсіяний склероз (етіологічні чинники, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.18. Боковий аміотрофічний склероз (етіологічні чинники, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.19. Туберкульоз нервової системи (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.20. Сифіліс нервової системи (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.21. Нейроревматизм (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.22. Ураження нервової системи при СНІДі (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.23. Пріонові захворювання з ураженням нервової системи (патогенетичні механізми, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.24. Паразитарні захворювання нервової системи (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики,

- диференційної діагностики).
- 07.25. Герпетичні ураження нервової системи (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.26. Ураження нервової системи при гострих інфекційних захворюваннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.27. Ураження нервової системи при хронічних інфекційних захворюваннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 07.28. Вікові особливості перебігу інфекційно-запальних, інфекційно-алергічних, паразитарних захворювань нервової системи та повільних інфекцій.

VIII. Судинні ураження нервової системи.

- 08.1. Загальні відомості про судинні ураження нервової системи (соціально-медичне значення, епідеміологічні та статистичні дані тощо).
- 08.2. Класифікації судинних захворювань головного і спинного мозку.
- 08.3. Фактори ризику судинних захворювань головного та спинного мозку.
- 08.4. Етіологічні чинники судинних захворювань головного та спинного мозку.
- 08.4.1. Загальний та церебральний атеросклероз.
- 08.4.2. Артеріальна гіпертензія.
- 08.4.3. Артеріальна гіпотензія.
- 08.4.4. Роль біохімічних змін крові в розвитку цереброваскулярних захворювань.
- 08.4.5. Роль спадкових факторів в розвитку цереброваскулярних захворювань.
- 08.4.6. Роль судинних аномалій та варіантів кровопостачання в розвитку цереброваскулярних захворювань.
- 08.4.7. Роль соматичної патології та інших факторів в розвитку цереброваскулярних захворювань.
- 08.5. Патогенетичні механізми розвитку судинної патології головного та спинного мозку.
- 08.6. Початкові прояви недостатності мозкового кровообігу (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.7. Хронічна ішемія головного мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).

- 08.8. Судинна деменція (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.9. Хронічна ішемія спинного мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.10. Гострі порушення мозкового кровообігу.
- 08.10.1. Гострі порушення мозкового кровообігу ішемічного генезу.
- 08.10.1.1. Гостра гіпертонічна енцефалопатія (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.10.1.2. Минущі порушення мозкового кровообігу.
- 08.10.1.2.1. Транзиторні ішемічні атаки (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.10.1.2.2. Церебральні гіпертонічні кризи (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.10.1.3. Ішемічні інсульти (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.10.2. Гострі порушення мозкового кровообігу геморагічного генезу.
- 08.10.2.2. Паренхіматозні крововиливи (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.10.2.3. Субарахноїдальні крововиливи (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.10.2.4. Паренхіматозно-субарахноїдальні крововиливи (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.11. Хронічні венозні дисфункції (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.12. Гострі порушення венозного кровообігу (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.13. Гострі порушення спінального кровообігу (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.14. Артеріовенозні мальформації судин головного та спинного мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 08.15. Вікові особливості судинної патології головного і спинного мозку.

Курс ІХ. Патологія вегетативної нервової системи та нейроендокринні розлади.

- 09.1. Загальні відомості про патологію вегетативної нервової системи (соціально-медичне значення, епідеміологічні та статистичні дані тощо).
- 09.2. Класифікація вегетативних розладів.

- 09.3. Вегетативні синдроми.
- 09.3.1. Синдром вегето-судинної дистонії (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.3.2. Кардіалгічний синдром (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.3.3. Гіпервентиляційний синдром (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.3.4. Абдомінальний синдром (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.3.5. Порушення терморегуляції (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.4. Церебральні (надсегментарні) вегетативні порушення (первинні, вторинні)
- 09.5. Периферичні (сегментарні) вегетативні порушення (первинні, вторинні).
- 09.6. Сполучні надсегментарні та сегментарні вегетативні порушення.
- 09.6.1. Синдром прогресуючої вегетативної недостатності (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.7. Мігрень (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.8. Лицеві вегетативні невралгії (класифікація, етіологія, патогенез, особливості клінічних проявів, діагностика та диференційна діагностика).
- 09.9. Хвороба та синдром Меньєра (етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика).
- 09.10. Ангіотрофонеvroзи.
- 09.10.1. Етіологія ангіотрофонеvroзов.
- 09.10.2. Патогенез ангіотрофонеvroзов.
- 09.10.3. Клінічні форми.
- 09.10.3.1. Хвороба та синдром Рейно (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.10.3.2. Еритромелалгія (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.10.3.3. Набряк Квінке.
- 09.10.3.4. Крапивниця.
- 09.10.3.5. Рідкісні форми ангіотрофонеvroзов.
- 09.11. Нейроендокринні розлади (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики, диференційної діагностики).
- 09.12. Вегетативні розлади при неврозах.
- 09.13. Вікові особливості розладів вегетативної нервової системи.
- 09.13.1. Особливості клінічного перебігу вегетативних порушень в

різних вікових групах.

09.13.2. Особливості пубертатного періоду.

09.13.3. Особливості клімактеричного періоду.

Курс X. Травми нервової системи.

10.1 Загальні відомості про черепно-мозкові травми, травми спинного мозку, периферичних нервів та травматичну хворобу мозку (соціально-медичне значення, епідеміологічні та статистичні дані, патогенетичні механізми тощо).

10.2 Черепно-мозкова травма.

10.2.1. Класифікація.

10.2.2. Клінічні форми черепно-мозкової травми.

10.2.2.1. Струс головного мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.2.2.2. Забій головного мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.2.2.3. Внутрішньочерепні крововиливи (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.2.2.3.1. Субарахноїдальні крововиливи (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.2.2.3.2. Епідуральні гематоми (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.2.2.3.3. Субдуральні гематоми (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.2.2.4. Відділені наслідки черепно-мозкових травм, хронічна стадія травматичної хвороби мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.3. Травми хребта та спинного мозку.

10.3.1. Клінічні форми травм хребта та спинного мозку.

10.3.1.1. Струс спинного мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.3.1.2. Забій спинного мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.3.1.5. Гематомієлія (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.4. Травми периферичного відділу нервової системи.

10.4.1. Особливості клінічних проявів.

10.4.1.1. Травматичні мононейропатії (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.4.1.2. Травматичні плексопатії (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).

10.4.1.3. Алгічно-рефлекторні синдроми.

10.5. Вікові особливості клінічних проявів та перебігу травматичних уражень головного та спинного мозку (в

дитячому та похилому віці).

Курс XI. Пухлини нервової системи.

- 11.1. Загальні відомості про пухлини головного мозку та спинного мозку (соціально-медичне значення, епідеміологічні та статистичні дані, патогенез, патоморфологія тощо).
- 11.2. Пухлини головного мозку.
 - 11.2.1. Класифікація пухлин головного мозку.
 - 11.2.2. Клінічні прояви та особливості перебігу пухлин головного мозку.
 - 11.2.2.1. Загально мозкові симптоми.
 - 11.2.2.2. Вогнищеві симптоми.
 - 11.2.2.3. Психопатологічні симптоми.
 - 11.2.3. Діагностика пухлин головного мозку.
 - 11.2.4. Диференційна діагностика пухлин головного мозку.
- 11.3. Пухлини спинного мозку.
 - 11.3.1. Класифікація пухлин спинного мозку.
 - 11.3.2. Клінічні прояви та особливості перебігу пухлин спинного мозку.
 - 11.3.3. Діагностика пухлин спинного мозку.
 - 11.3.4. Диференційна діагностика пухлин спинного мозку
- 11.4. Пухлини периферичних нервів.
 - 11.4.1. Клінічні прояви та особливості перебігу пухлин периферичних нервів.
 - 11.4.2. Діагностика пухлин периферичних нервів.
 - 11.4.3. Диференційна діагностика пухлин периферичних нервів.

Курс XII. Епілепсія та епілептичні синдроми.

- 12.1. Класифікація епілепсії та епілептичних синдромів.
- 12.2. Етіологічні чинники.
- 12.3. Патогенетичні механізми.
- 12.4. Клінічні прояви.
- 12.5. Особливості перебігу.
- 12.6. Діагностика та диференційна діагностика.

Курс XIII. Соматоневрологічна патологія.

- 13.1. Ураження нервової системи при захворюваннях системи кровообігу (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.2. Ураження нервової системи при захворюваннях дихальної системи (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.3. Ураження нервової системи при захворюваннях крові (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.4. Ураження нервової системи при нефрологічних

захворюваннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).

- 13.5. Ураження нервової системи при урологічних захворюваннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.6. Ураження нервової системи при гінекологічних захворюваннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.7. Ураження нервової системи при захворюваннях кишково-шлункового тракту (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.8. Ураження нервової системи при онкологічних захворюваннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.9. Ураження нервової системи при дифузній патології сполучної тканини (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.10. Ураження нервової системи при ендокринних захворюваннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.11. Ураження нервової системи при первинних та вторинних метаболічних порушеннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
- 13.12. Клімакс (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).

Курс XIV. Ураження нервової системи при впливі екзогенних факторів довкілля.

- 14.1. Ураження нервової системи при впливі токсичних факторів.
 - 14.1.1. Токсичні фактори, які можуть викликати ураження нервової системи.
 - 14.1.2. Патогенетичні механізми впливу токсичних факторів на нервову систему.
 - 14.1.3. Клінічні прояви впливу токсичних уражень на нервову систему.
 - 14.1.4. Особливості перебігу уражень нервової системи при впливі токсичних факторів на нервову систему.
 - 14.1.5. Діагностика та диференційна діагностика уражень нервової системи при впливі токсичних факторів.

- 14.2. Ураження нервової системи при впливі іонізуючого випромінювання (патогенетичні механізми, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).
- 14.3. Ураження нервової системи при електротравмі (патогенетичні механізми, клінічні прояви, особливості перебігу).
- 14.3. Ураження нервової системи при перегріванні (патогенетичні механізми, клінічні прояви, особливості перебігу).
- 14.4. Ураження нервової системи при переохолодженні (патогенетичні механізми, клінічні прояви, особливості перебігу).

Курс XV. Порушення сну та бодрювання.

- 15.1. Інсомнії (клінічні особливості, діагностика).
- 15.2. Гіперсомнії (клінічні особливості, діагностика).

Курс XVI. Невротичні розлади.

- 16.1. Етіологія невротичних розладів.
- 16.2. Патогенез невротичних розладів.
- 16.3. Клінічні прояви невротичних розладів.
- 16.4. Критерії діагнозу.
- 16.5. Вікові особливості невротичних розладів.

Курс XVII. Невідкладні стани в неврології.

- 17.1. Загальні відомості про невідкладні стани.
- 17.2. Класифікація невідкладних станів.
- 17.3. Етіологічні чинники невідкладних станів.
- 17.4. Патогенетичні механізми невідкладних станів.
- 17.5. Принципи діагностики невідкладних станів.
- 17.6. Клінічні прояви та неврологічні особливості невідкладних станів.
 - 17.6.1. Коматозні стани різного генезу (особливості клінічних проявів, перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
 - 17.6.2. Шок (особливості клінічних проявів, перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
 - 17.6.3. Епілептичний припадок та епілептичний статус (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
 - 17.6.4. Синкопальні стани (клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
 - 17.6.5. Кризові стани.
 - 17.6.5.1. Гіпертензійні кризи (клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
 - 17.6.5.2. Набряк головного мозку, набряк-збудовлення головного мозку (клінічні прояви, діагностика та диференційна

- діагностика).
- 17.6.5.3. Гіпертонічні кризи (клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 17.6.5.4. Гіпотонічні кризи (клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 17.6.5.5. Міастенічні кризи (клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 17.6.5.6. Холінергічні кризи (клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 17.6.5.7. Міоплегічні кризи (клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 17.6.5.8. Больові кризи (клінічні прояви, диференційна діагностика).
- 17.6.5.9. Гіпертермічні кризи (клінічні прояви, диференційна діагностика).
- 17.7. Акінетичний мутизм (клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 17.8. Катаплексія (клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
- 17.9. Психомоторне збудження (клінічні прояви, диференційна діагностика).
- 17.10. Невідкладні стани при гострих ураженнях головного мозку судинного, інфекційно-запального, інфекційно-алергічного, дегенеративного, пухлинного, травматичного, інтоксикаційного генезу (клінічні особливості, діагностика, диференційна діагностика).
- 17.11. Невідкладні стани при гострих ураженнях спинного мозку судинного, травматичного, пухлинного, інфекційно-запального генезу (клінічні особливості, діагностика, диференційна діагностика).
- 17.12. Невідкладні стани при гострих ураженнях периферичного відділу нервової системи (клінічні особливості, діагностика, диференційна діагностика).
- 17.13. Клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика гострих уражень нервової системи при отруєннях нейротропними речовинами (етіловий спирт, метиловий спирт, анальгетики, снодійні, холінолітики, антигістамінні засоби, психотропні засоби, хлориди вуглеводів, оксид азоту, антихолінергічні фосфорорганічні засоби та препарати, етиленгліколь, ціаніди, наркотичні речовини тощо).
- 17.14. Клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика гострої неврологічної патології при впливі токсичних речовин.
- 17.15. Клінічні прояви та діагностика невідкладних станів при електротравмі.

- 17.16. Клінічні прояви невідкладних станів при переохолодженні та перегрівання.
- 17.17. Клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика гострої неврологічної патології при метаболічних порушеннях (при цукровому діабеті, порушенні функції нирок, печінки, щитовидної залози, наднирників, порфірії, гострому панкреатиті тощо).
- 17.18. Вікові особливості перебігу невідкладних станів в неврології.
- 17.19. Смерть головного мозку (клінічні та параклінічні прояви, діагностика).

Курс XVIII. Лікування та профілактика захворювань нервової системи.

- 18.1. Саногенетичні та реабілітаційні аспекти в неврології.
- 18.2. Принципи лікування неврологічних захворювань.
- 18.3. Основні засади та особливості використання фармакотерапії в клінічній практиці.
- 18.4. Побічна дія лікарських засобів.
- 18.5. Лікувальні блокади.
- 18.6. Лікувальні пункції.
- 18.7. Методи невідкладної терапії та реанімації при патології нервової системи.
- 18.8. Принципи та особливості застосування фізіотерапевтичних методів лікування в неврології.
- 18.9. Застосування рефлексотерапії при неврологічних захворюваннях (принцип методу, показання, протипоказання).
- 18.10. Застосування мануальної терапії при неврологічних захворюваннях (принципи, особливості, показання та протипоказання).
- 18.11. Краніо-сакральна терапія при неврологічних захворюваннях (принцип методу, показання, протипоказання).
- 18.12. Хірургічне лікування в клініці неврологічних захворювань.
- 18.13. Особливості використання психотерапії при неврологічних захворюваннях.
- 18.14. Реабілітаційні заходи в неврології.
- 18.15. Принципи та особливості лікування судинних захворювань нервової системи.
- 18.16. Принципи та особливості профілактики судинних захворювань нервової системи.
- 18.17. Принципи та особливості лікування інфекційно-запальних, інфекційно-алергічних та паразитарних захворювань нервової системи.
- 18.18. Принципи та особливості профілактики інфекційно-запальних, інфекційно-алергічних та паразитарних захворювань нервової системи.
- 18.19. Принципи та особливості лікування повільних інфекцій.

- 18.20. Принципи та особливості лікування захворювань периферичного відділу нервової системи.
- 18.21. Принципи та особливості профілактики захворювань периферичного відділу нервової системи.
- 18.22. Принципи та особливості лікування вегетативних розладів.
- 18.23. Принципи та особливості профілактики вегетативних розладів.
- 18.24. Лікування клімактеричних розладів.
- 18.25. Принципи та особливості лікування екстрапірамідних розладів.
- 18.26. Принципи та особливості лікування епілепсії та епілептичних синдромів.
- 18.27. Принципи та особливості лікування нервово-м'язових захворювань.
- 18.28. Принципи та особливості лікування дегенеративно-дистрофічних уражень нервової системи.
- 18.29. Принципи та особливості лікування травматичних уражень нервової системи.
- 18.30. Принципи та особливості лікування пухлин головного та спинного мозку.
- 18.31. Принципи та особливості лікування невідкладних станів в неврології.
- 18.32. Принципи та особливості лікування порушень сну та бодрювання.
- 18.33. Принципи та особливості лікування невротичних розладів.
- 18.34. Принципи та особливості лікування уражень нервової системи при соматичній патології.
- 18.35. Особливості лікування неврологічних захворювань в дитячому та похилому віці.

XIX. Суміжні дисципліни.

19. Нейрохірургія.
20. Психіатрія.
21. Анестезіологія і реаніматологія.
22. Інфекційні хвороби.
23. Фтізіатрія.
24. Фізіотерапія і реабілітація.
25. Клінічна фармакологія.
26. Променева діагностика.

Додаткові програми

27. Військово-медична підготовка.
28. Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях.
29. Трансплантологія.
30. Проблеми СНІДу та вірусні гепатити.
31. Медична інформатика.
32. Медична психологія.
33. Особливо небезпечні інфекції.

2. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів і тем	Кількість годин				
<i>Курс</i>	<i>Назва курсу</i>	<i>Лекції</i>	<i>Семинарські</i>	<i>Практичні</i>	<i>Контроль</i>	<i>Всього</i>
1	2	3	4	5	6	7
1.	Соціальна медицина.	-	12	6	2	20
2.	Анатомо-фізіологічні основи уражень нервової системи.	8	50	74	8	140
3.	Синдромологія уражень нервової системи. Точісна діагностика.	12	40	40	8	100
4.	Методи обстеження в неврології.	4	12	60	4	80
5.	Спадкові, дегенеративно-дистрофічні захворювання нервової системи. Вроджені аномалії. ДЦП.	4	16	8	2	30
6.	Ураження периферичного відділу нервової системи.	10	52	132	4	198
7.	Запальні, інфекційно-запальні, інфекційно-алергічні, паразитарні та пріонові захворювання нервової системи. Повільні інфекції нервової системи.	10	56	120	4	190
8.	Судинні ураження нервової системи.	8	50	118	4	180
9.	Патологія вегетативної нервової системи та нейроендокринні розлади.	4	30	42	4	80
10.	Травми нервової системи.	4	14	20	2	40
11.	Пухлини нервової системи.	4	6	8	2	20
12.	Епілепсія та епілептичні синдроми.	2	6	2	2	12
13.	Соматоневрологічна патологія.	2	26	10	2	40
14.	Ураження нервової системи при впливі екзогенних факторів довкілля.	-	14	4	2	20
15.	Порушення сну та бодрування.	-	2	2	-	4
16.	Невротичні розлади.	-	2	2	-	4

1	2	3	4	5	6	7
17.	Невідкладні стани в неврології.	2	10	34	4	50
18.	Лікування та профілактика захворювань нервової системи.	4	22	100	4	130
	Іспити	-	-	-	22	22
	Всього за 1 рік навчання	48	220	440	40	748
	Всього за другий рік навчання	30	200	342	40	612
	Всього	78	420	782	80	1360
Суміжні дисципліни						
19.	Нейрохірургія	-	-	-	-	36
20.	Психіатрія	-	-	-	-	36
21.	Анестезіологія та реанімація	-	-	-	-	22
22.	Інфекційні хвороби.	-	-	-	-	24
23.	Фтизіатрія	-	-	-	-	6
24.	Фізіотерапія та реабілітація	-	-	-	-	36
25.	Клінічна фармакологія	-	-	-	-	6
26.	Променева діагностика	-	-	-	-	18
27.	Військово-медична підготовка	-	-	-	-	10
28.	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	-	-	-	-	6
	Всього суміжних циклів за перший рік навчання					200
	Всього суміжних циклів за другий рік навчання					-
	Всього	-	-	-	-	200
	Разом	78	420	782	80	1560

Примітка:

* Медична психологія – включена в курс 1 – Соціальна медицина, 01.3. - Етика і деонтологія в неврологічній практиці, обов'язкової програми – 6 годин.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ РЕФЕРАТІВ

1. Організація роботи неврологічного кабінету поліклініки.
2. Організація роботи неврологічного відділення стаціонару.
3. Етика і деонтологія в неврологічній практиці.
4. Профілактика та диспансеризація в неврології.
5. Санітарно-просвітницька робота лікаря-невролога.
6. Основні відомості про структурно-функціональну організацію нервової системи.
7. Основні анатомо-фізіологічні відомості про черепні нерви.

8. Основні анатомо-фізіологічні відомості про спинний мозок.
9. Основні анатомо-фізіологічні відомості про стовбур мозку.
10. Основні анатомо-фізіологічні відомості про кору головного мозку.
11. Основні анатомо-фізіологічні відомості про підкіркові утвори.
12. Основні анатомо-фізіологічні відомості про вегетативну нервову систему.
13. Анатомо-фізіологічні особливості кровопостачання головного та спинного мозку.
14. Анатомо-фізіологічні особливості оболонки, хоріоїдальних сплетінь, лікворної системи головного та спинного мозку. Утворення ліквору, циркуляція ліквору.
15. Основні відомості про нейромедіаторні системи.
16. Проблема болю (патогенетичні механізми виникнення та розвитку, клінічні характеристики).
17. Деменція (клінічні прояви, діагностичні особливості).
18. Порушення свідомості (форми, клінічні варіанти, клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика)
19. Порушення ліквородинаміки (гіпертензивний та гіпотензивний синдроми).
20. Пароксизмальні стани в неврології.
21. Ураження лімбіко-ретикулярного комплексу.
22. Викликані потенціали та їх використання в діагностиці захворювань нервової системи.
23. Електроенцефалографія (нейрофізіологічні основи метода та семіотика)
24. Стимуляційні методи електроміографії в діагностиці захворювань нервової системи.
25. Транскраніальна магнітна стимуляція в діагностиці захворювань нервової системи.
26. Боковий аміотрофічний склероз.
27. Розсіяний енцефаломієліт.
28. Розсіяний склероз.
29. Люмбальна пункція. Ліквор в нормі та при патологічних станах. Показання та протипоказання для проведення люмбальної пункції.
30. Токсичні полінейропатії.
31. Церебральні арахноїди і їх диференційна діагностика.
32. Спінальні арахноїди і їх диференційна діагностика.
33. Пріонові захворювання.
34. Спадкові захворювання метаболізму з ураженням нервової системи.
35. Ектодермальні дисплазії (факоматози, нейрофіброматоз Реклінгхаузена, туберозний склероз Бурневіля, хвороба Гіппеля-Ландау, синдром Стерджа-Вебера тощо).
36. Хвороба Паркінсона та синдром паркінсонізму.
37. Хорея (хвороба Гентінгтона, сенільна хорея, доброякісна спадкова хорея, мала хорея, нейроактоцитоз тощо).
38. Міастенія та міастенічні синдроми (етіологія, патогенетичні механізми, клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).

39. Нервово-м'язові розлади соматогенного генезу (етіологія, патогенетичні механізми, клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика).
40. Загальні відомості про судинні ураження нервової системи (соціально-медичне значення, епідеміологічні та статистичні дані тощо). Фактори ризику судинних захворювань головного та спинного мозку. Етіологічні чинники судинних захворювань головного та спинного мозку.
41. Артеріальна гіпертензія.
42. Артеріальна гіпотензія.
43. Артеріовенозні мальформації судин головного та спинного мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
44. Вікові особливості судинної патології головного і спинного мозку.
45. Вегетативні синдроми.
46. Ангіотрофонеvroзи.
47. Особливості клінічного перебігу вегетативних порушень в різних вікових групах.
48. Відділені наслідки черепно-мозкових травм, хронічна стадія травматичної хвороби мозку (клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).
49. Ураження нервової системи при дифузній патології сполучної тканини (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
50. Ураження нервової системи при ендокринних захворюваннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
51. Ураження нервової системи при первинних та вторинних метаболічних порушеннях (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
52. Клімакс (етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
53. Патогенез епілепсії.
54. ЕЕГ в діагностиці епілепсії.
55. Лікування епілепсії та епілептичних синдромів.
56. Епілептичний статус.
57. Печінкова енцефалопатія.
58. Неврологічні прояви антифосфоліпідного синдрому.
59. Ураження нервової системи при ендокринологічних захворюваннях.
60. Ураження нервової системи при ревматичних захворюваннях.
61. Ураження нервової системи при захворюваннях серця і судин.
62. Ураження нервової системи при впливі іонізуючого випромінювання (патогенетичні механізми, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика, диференційна діагностика).
63. Ураження нервової системи при електротравмі (патогенетичні механізми, клінічні прояви, особливості перебігу).
64. Інсомнії (клінічні особливості, діагностика).
65. Гіперсомнії (клінічні особливості, діагностика).

66. Коматозні стани різного генезу (особливості клінічних проявів, перебігу, діагностики та диференційної діагностики).
67. Кризові стани в неврології.
68. Психомоторне збудження (клінічні прояви, диференційна діагностика).
69. Вікові особливості перебігу невідкладних станів в неврології.
70. Смерть головного мозку (клінічні та параклінічні прояви, діагностика).
71. Принципи та особливості лікування уражень нервової системи при соматичній патології.
72. Особливості лікування неврологічних захворювань в дитячому та похилому віці.

Перелік практичних навичок, якими повинен володіти лікар-невролог після закінчення інтернатури

№ п/п	Назва практичних навичок та вмінь	Ступінь оволодіння
1	2	3
1.	Збір та оцінка анамнестичних даних неврологічних хворих. Виділення із загального анамнезу неврологічного хворого найбільш важливих даних, які обумовлюють патологію нервової системи хворого (спадковість, етапи розвитку організму, умови праці та побуту) та їх оцінка.	+++
2.	Дослідження психічного стану (емоційного стану, критики, інтелекту, свідомості)	+++
3.	Дослідження мови, праксису, гнозису.	+++
4.	Дослідження функції черепних нервів (I-XII пари)	+++
5.	Дослідження всіх видів чутливості	+++
6.	Дослідження рефлекторно-рухової сфери	+++
7.	Дослідження координації рухів	+++
8.	Дослідження вегетативних функцій організму	++
9.	Дослідження менінгеальних симптомів	+++
10.	Оцінка результатів параклінічних досліджень пацієнта (аналіз крові, аналіз сечі, біохімічні аналізи, цукор крові та сечі, бактеріологічні дослідження крові; копрограма)	+++
11.	Оцінка даних офтальмологічного дослідження.	+++
12.	Оцінка даних отоневрологічного дослідження.	+++
13.	Виконання люмбальної пункції та оцінка даних дослідження ліквору	+++
14.	Оцінка даних електроенцефалографії, ЕхоЕГ, ультразвукової доплерографії, електроміографії	+
15.	Оцінка даних рентгенологічного дослідження черепа та хребта	+++

16.	Оцінка даних контрастних методів рентгенологічного обстеження (ангіографії, мієлографії)	+++
17.	Оцінка даних комп'ютерної томографії та магнітно-резонансної томографії	+++
18.	Проведення лікувальних блокад нервових утворень (стовбурів, корінців, гангліїв)	+++
19.	Використання методів психотерапевтичного впливу на хворого	++
20.	Проведення закритого масажу серця	+++
21.	Проведення дренажу трахеобронхіального дерева, штучного дихання.	+++
22.	Оформлення історії хвороби	+++
23.	Вміння провести діагностику, диференційну діагностику захворювань нервової системи	+++
24.	Вміння призначити лікування	+++

Примітка: (+) – ознайомлення з даним питанням;
 (++) – уміння застосовувати набуті знання та навички при курації хворих, виконувати найбільш типові операції чи окремі етапи;
 (+++) – уміння самостійно застосовувати набуті знання та навички в обстеженні, діагностиці та лікуванні хворих.

Освітньо-кваліфікаційна характеристика лікаря-спеціаліста-невролога.

Лікар невролог повинен знати:

- організаційну структуру неврологічної служби району, міста, функціональні напрямки її діяльності;
- основні державні та відомчі документи, якими керується неврологічна служба у своїй діяльності;
- проведення аналізу основних показників діяльності неврологічного відділення та неврологічного кабінету поліклініки;
- питання диспансеризації та лікарсько-трудової експертизи;
- особливості роботи лікаря-невролога в екстремальних умовах (епідемія, землетрус, потоп);
- анатомію та фізіологію нервової системи, гістологічні зміни нервової системи при патологічних станах;

- основи топічної діагностики;
- основи клінічних і параклінічних методів дослідження неврологічних хворих;
- несумісність лікарських препаратів, що застосовуються при неврологічних захворюваннях, побічні дії ліків;
- хірургічні методи лікування неврологічних хворих;
- механізм дії та основні принципи використання фізичних методів лікування в неврології;
- показання до застосування психотерапевтичних методів лікування неврологічних хворих;
- питання організації та проведення профілактики неврологічних захворювань;
- питання інтенсивної терапії та реанімації неврологічних хворих;
- етіологію, патогенез, клінічні прояви діагностики та лікування захворювань периферичної нервової системи, судинних захворювань нервової системи, інфекційні та інфекційно-алергічних уражень нервової системи, захворювань вегетативної нервової системи, закритих травм головного, спинного мозку та периферичних нервів, спадкових захворювань нервової системи, пухлини нервової системи, епілепсії, епілептичні синдроми та не епілептичних пароксизмальних станів, основних професійних захворювань нервової системи;
- клінічні прояви та лікування уражень нервової системи при соматичних захворюваннях, при дії токсичних і фізичних факторів, алкоголізмі, наркоманії, токсикоманії;
- особливості перебігу неврологічних захворювань у дитячому та похилому віці.

Лікар невролог повинен вміти:

- зібрати загальний анамнез, оцінити його, виділити із анамнезу особливості перебігу неврологічного захворювання;
- провести загальний огляд та оцінити соматичний статус хворого;
- провести неврологічне обстеження хворого (огляд тіла з метою виявлення дегенеративних ознак, трофічних розладів, провести дослідження функції черепних нервів, рефлекторно-рухової сфери, координації рухів, чутливості, наявності менінгеальних симптомів, патології вегетативної нервової системи, оцінити стан вищих кіркових функцій та психіки);
- оцінити дані неврологічного статусу, виділити провідні синдроми ураження нервової системи, визначити локалізацію патологічного процесу (провести топічну діагностику);
- обґрунтувати план параклінічного обстеження хворого;
- оцінити результати додаткових методів обстеження хворого (загальний, біохімічний, бактеріологічний, імунологічний аналізи крові, коагулограму, аналіз сечі, дані дослідження ліквору, дані офтальмологічного, отоневрологічного досліджень, електроенцефалографії, ехоенцефалоскопії, міографії, реоенцефалографії, радіологічних та рентгенологічних методів обстеження);
- провести диференційну діагностику;
- обґрунтувати клінічний діагноз;
- призначити етіологічне, патогенетичне та симптоматичне лікування, дати рекомендації;
- здійснити обґрунтований запис у амбулаторній картці хворого, поставити діагноз, призначити амбулаторне лікування.

Лікар невролог повинен володіти наступними практичними навичками:

- оформлення історії хвороби на основі проведення загального та неврологічного обстеження хворого, оцінки цих даних, обґрунтування діагнозу та плану лікувальних заходів;
- огляд очного дна, периметрія;

- аудіометрія;
- ехоенцефалоскопію;
- діагностична люмбальна пункція з ліквородинамічними пробами;
- лікувальні блокади нервових утворень (корінців, вузлів, нервових стовбурів);
- штучне дихання, масаж серця, дренаж трахеоброніального дерева;
- методи психотерапевтичного впливу на хворого.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ З НЕВРОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Анатомо-фізіологічні основи ураження нервової системи.	2
2.	Ураження черепних нервів.	2
3.	Ураження мозочка.	2
4.	Ураження екстрапірамідної системи.	2
5.	Синдроми ураження великих півкуль головного мозку.	2
6.	Синдроми ураження мозочка та стовбурових відділів головного мозку.	2
7.	Синдроми ураження черепних нервів.	2
8.	Синдроми ураження екстрапірамідної системи.	2
9.	Синдроми ураження периферичної нервової системи.	2
10.	Топічна діагностика уражень центральної та периферичної нервової системи.	2
11.	Методи обстеження в неврології. Введення.	2
12.	Електроенцефалографія.	2
13.	Спадкові дегенеративно-дистрофічні захворювання нервової системи.	2
14.	Вродженні аномалії центральної та периферичної нервової системи.	2
15.	Ураження плечового нерву.	2
16.	Ураження променевого нерву.	2
17.	Ураження ліктьового нерву.	2

18.	Ураження стегнового нерву.	2
19.	Ураження більшо- та меншоберцового нервів.	2
20.	Гострі та хронічні енцефаліти.	2
21.	Сезонний кліщовий енцефаліт.	2
22.	Менінгіти.	2
23.	Розсіяний склероз.	2
24.	Гострі полінейропатії.	2
	ВСЬОГО	48

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА СЕМІНАРІВ З НЕВРОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ ІНТЕРНІВ ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Організація неврологічної допомоги в Україні.	6
2	Розповсюдженість захворювань центральної нервової системи в Україні, та окремих регіонах.	6
3	Етика та деонтологія в медичній практиці.	6
4	Анатомо-фізіологічні основи ураження великих півкуль головного мозку.	6
5	Анатомо-фізіологічні основи ураження мозочка.	6
6	Анатомо-фізіологічні основи ураження стовбурових відділів головного мозку.	6
7	Анатомо-фізіологічні основи ураження лімбічної системи.	6
8	Анатомо-фізіологічні основи ураження центральних ядер черепних нервів.	6
9	Анатомо-фізіологічні основи ураження периферичних ядер черепних нервів.	6
10	Анатомо-фізіологічні основи ураження екстрапірамідної системи.	6
11	Анатомо-фізіологічні основи ураження судинної системи головного мозку.	6
12	Анатомо-фізіологічні основи ураження судинно-нервових сплетінь.	6
13	Анатомо-фізіологічні основи ураження плечового нерву.	6

14	Анатомо-фізіологічні основи ураження ліктювого нерву.	6
15	Анатомо-фізіологічні основи ураження променевого нерву.	6
16	Анатомо-фізіологічні основи ураження міжреберних нервів.	6
17	Анатомо-фізіологічні основи ураження стегнового нерву.	6
18	Анатомо-фізіологічні основи ураження меншо- та більшоберцового нервів.	6
19	Анатомо-фізіологічні основи ураження хребта.	6
20	Анатомо-фізіологічні основи ураження венозних синусів головного мозку.	6
21	Анатомо-фізіологічні основи ураження симпатичної нервової системи.	6
22	Анатомо-фізіологічні основи ураження парасимпатичної нервової системи.	6
23	Анатомо-фізіологічні основи ураження спинного мозку.	6
24	Синдроми ураження великих півкуль головного мозку.	6
25	Синдроми ураження підкоркових структур головного мозку.	6
26	Синдроми ураження мозочка.	6
27	Синдроми ураження екстрапірамідної системи.	6
28	Синдроми ураження стовбурових відділів головного мозку.	6
29	Синдроми ураження шийного сегменту спинного мозку.	6
30	Синдроми ураження грудного відділу спинного мозку.	6
31	Синдроми ураження черепних нервів.	6
32	Синдроми ураження периферичної нервової системи.	6
33	Синдроми ураження судинно-нервових сплітіннь.	6
34	Синдроми ураження кінського хвосту.	6
35	Топічна діагностика захворювань центральної нервової системи.	6
37	Топічна діагностика захворювань периферичної нервової системи.	6
38	Електроенцефалографія.	6

39	Реоенцефалографія.	6
40	Спіральна комп'ютерна томографія.	6
41	Магнітно-резонансна томографія.	6
42	Викликані потенціали (зорові)	6
43	Викликані потенціали (слухові)	6
44	Електроміографія.	6
45	Позитронно-емісійна томографія.	6
46	Люмбальна пункція.	6
47	Лабораторні методи дослідження.	6
48	Рентгенологічні методи дослідження.	6
49	Ультразвукові методи дослідження. УЗДГ, ТКДС.	6
50	Нервово-м'язові захворювання.	6
51	Спадкові захворювання нервової системи.	6
52	Вродженні аномалії центральної та периферичної нервової системи.	6
53	Дитячий церебральний параліч.	6
54	Ураження периферичного відділу черепних нервів.	6
55	Ураження плечового нерву.	6
56	Ураження променевого нерву.	6
57	Ураження ліктьового нерву.	6
58	Ураження стегнового нерву.	6
59	Ураження меншоберцевого нерву.	6
60	Ураження більшоберцевого нерву.	6
61	Екзотоксичні полінейропатії.	6
62	Ендотоксичні полінейропатії.	6

63	Пухлини периферичної нервової системи. Частина 1.	6
64	Пухлини периферичної нервової системи. Частина 2.	6
65	Ураження периферичної нервової системи при ендокринній патології.	6
66	Ураження периферичної нервової системи при тяжкій соматичній патології.	6
67	Ураження периферичної нервової системи при комбінованій травмі.	6
68	Ураження хребта.	6
69	Травма хребта.	6
70	Травма плечового нерву.	6
71	Травма променевого нерву.	6
72	Травма ліктювого нерву.	6
73	Травма стегнового нерву.	6
74	Травма більшоберцового нерву.	6
75	Травма меньшоберцового нерву.	6
76	Ураження периферичної нервової системи при онкологічній патології.	6
78	Ураження периферичної нервової системи при отруєннях.	6
79	Гострі інфекційно-алергічні поліневропатії.	6
80	Ураження периферичної нервової системи при інфекційних захворюваннях.	6
81	Наслідки перинатальної патології периферичної нервової системи.	6
82	Наслідки травм периферичної нервової системи.	6
83	Методи дослідження хворих з патологією периферичної нервової системи.	6
84	Реабілітація хворих з ураженням периферичної нервової системи.	6
85	Гострі енцефаліти та енцефаломієліти.	6
86	Хронічні енцефаліти та енцефаломієліти.	6
87	Сезонний кліщовий енцефаліт.	6

88	Менінгіти.	6
89	Гостра полінейропатія, форма Гієн-Барє.	6
90	Інфекційно-алергічні захворювання центральної нервової системи.	6
91	Інфекційно-алергічні захворювання периферичної нервової системи.	6
92	Розсіяний склероз.	6
93	Енцефалити при специфічних захворюваннях.	6
94	Менінгіти при специфічних захворюваннях.	6
95	Нейро-СНІД.	6
96	Вірусні (неспецифічні) захворювання ЦНС.	6
97	Філяріоз з ураженням ЦНС.	6
98	Прионові інфекції з ураженням ЦНС.	6
99	Енцефаліт з в'ялим перебігом.	6
100	Ураження виключно спинного мозку внаслідок впливу інфекційного агенту.	6
101	Функціональні розлади психіки у хворих на енцефаломієліт.	6
102	Віддалені наслідки інфекційно-алергічних, та запальних захворювань ЦНС.	6
103	Функціональні методи дослідження хворих на специфічні ураження нервової системи.	6
104	Лабораторні методи дослідження біоматеріалу у хворих на менінго-енцефаліт.	6
105	Профілактика віддалених наслідків інфекційного ураження ЦНС.	6
106	Ехінококкоз головного мозку.	6
107	Вторинні ураження головного мозку при захворюваннях основних пазух та середнього вуха.	6
108	Лікування хворих на інфекційно-алергічну патологію ЦНС.	6
109	Особливості ведення хворих на вторинний менінгіт.	6
110	Реабілітація хворих з наслідками інфекційно-алергічної патології ЦНС.	6
	ВСЬОГО:	660

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ З НЕВРОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ДРУГОГО РОКУ НАВЧАННЯ

№	Назва теми.	Кількість годин
1.	Хронічна судинна мозкова недостатність.	2
2.	Ішемічний інсульт.	2
3.	Геморагічний інсульт.	2
4.	Тромбоз венозних синусів.	2
5.	Синдроми ураження вегетативної нервової системи.	2
6.	Особливості ураження нервової системи при ендокринній патології.	2
7.	Травма центральної нервової системи.	2
8.	Травма периферичної нервової системи.	2
9.	Пухлини центральної нервової системи.	2
10.	Пухлини периферичної нервової системи.	2
11.	Епілепсія та епілептичні синдроми.	2
12.	Соматоневрологічна патологія.	2
13.	Невідкладні стани в неврології.	2
14.	Лікування та профілактика захворювань центральної нервової системи.	2
15.	Лікування та профілактика захворювань периферичної нервової системи.	2
	ВСЬОГО	30

7. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА СЕМІНАРІВ З НЕВРОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ДРУГОГО РОКУ НАВЧАННЯ

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Профілактика інфекційно-алергічних захворювань ЦНС.	6
2.	Профілактика та лікування розсіяного склерозу	6
3.	Фізіореабілітація хворих з важкими наслідками інфекційно-алергічних захворювань ЦНС.	6
4.	Хронічна судинна мозкова недостатність.	6
5.	Транзиторна ішемічна атака.	6

6.	Малий інсульт.	6
7.	Ішемічний інсульт.	6
8.	Геморагічний інсульт.	6
9.	Субарахноідальний крововлив.	6
10.	Ішемічний інсульт с геморагічним просочуванням.	6
11.	Спінальний інсульт.	6
12.	Венозний інсульт.	6
13.	Тромбоз венозних синусів.	6
14.	Мозочковий інсульт.	6
15.	Стовбуровий інсульт.	6
16.	Компресійно-ішемічне ураження черепних нервів.	6
17.	Компресійно-ішемічне ураження периферичної нервової системи.	6
18.	Позиційне ураження периферичної нервової системи.	6
19.	Судинна деменція.	6
20.	Ураження судин головного мозку при системних захворюваннях.	6
21.	Ураження судин головного мозку при інфекційній патології.	6
22.	Гіпертонічна хвороба з кризовим протіканням.	6
23.	Патологія розвитку судів. AV-мальформація.	6
24.	Судинні порушення внаслідок інфекційної патології ЦНС.	6
25.	Лікування та вторинна профілактика ішемічного інсульту.	6
26.	Лікування та вторинна профілактика геморагічного інсульту.	6
27.	Методи діагностики судинних захворювань нервової системи.	6
28.	Профілактика судинних захворювань нервової системи.	6
29.	Реабілітація хворих на ішемічний інсульт.	6
30.	Реабілітація хворих на геморагічний інсульт.	6
31.	Реабілітація хворих на спінальний інсульт.	6
32.	Анатомо-функціональні особливості вегетативної нервової системи.	6
33.	Синдроми ураження автономної нервової системи.	6

34.	Методи дослідження автономної нервової системи.	6
35.	Вегетосудинна дистонія.	6
36.	Вегетативний криз.	6
37.	Симпатоадреналовий криз.	6
38.	Вагоінсулярний криз.	6
39.	Змішаний вегетативний пароксизм.	6
40.	Хвороба Рейно.	6
41.	Диференціальна діагностика.	6
42.	Торако-абдомінальні больові синдроми.	6
43.	Лікування вегетативних розладів.	6
44.	Черепно-мозкова травма.	5
45.	Травма хребта та периферичної нервової системи.	5
46.	Лікування травм нервової системи.	5
47.	Комбінована травма ЦНС.	5
48.	Реабілітація хворих з наслідками перенесених черепно-мозкових травм.	5
49.	Реабілітація хворих з наслідками перенесених травм хребта та спинного мозку.	4
50.	Пухлини головного мозку.	5
51.	Пухлини спинного мозку.	5
52.	Лікування пухлин нервової системи.	4
53.	Епілепсія та епілептичний синдром.	4
54.	Лікування епілепсії.	4
55.	Синдроми ураження ЦНС при тяжких соматичних захворюваннях.	6
56.	Ураження ЦНС при патології ЛОР-органів.	6
57.	Ураження ЦНС при тяжких хворобах ЖКТ.	6
58.	Ураження ЦНС при хворобах легенів, та бронхів.	6
59.	Ураження ЦНС при хронічних серцевих захворюваннях.	6

60.	Лікування соматоневрологічних станів.	6
61.	Отруєння парами важких металів.	6
62.	Отруєння газами.	6
63.	Лікування отруєнь.	6
64.	Порушення сну та бодрювання.	4
65.	Невротичні розлади.	4
66.	Геморагічний інсульт.	5
67.	Ішемічний інсульт.	5
68.	Епіприступ.	5
69.	Менінгіти.	5
70.	Гострі нейротоксикози.	5
71.	Вегетативні кризи.	5
72.	Отруєння психоактивними препаратами.	5
73.	Лікування невідкладних станів.	5
74.	Консервативне лікування захворювань нервової системи.	6
75.	Оперативне лікування.	6
76.	Санаторно-курортне лікування.	6
77.	Гіпербарічна оксигенація.	6
78.	Рефлексотерапія.	6
79.	Мануальна терапія.	6
80.	Масаж.	6
81.	Фізіотерапія.	6
82.	Бальнеотерапія.	6
83.	Лікувальна фізкультура.	6
84.	Голковколювання.	6
85.	Нетрадиційні методи лікування.	6
86.	Гіпноз.	6
87.	Гідроколонотерапія як метод дезінтоксикації.	6
88.	Фітотерапія.	6

89.	Гомеопатичні види лікування.	6
90.	Електронејростимуляція.	6
91.	Плазмаферез.	6
92.	Комп'ютерні витягнення хребта.	6
93.	Профілактика захворювань нервової системи. Частина перша.	6
94.	Профілактика захворювань нервової системи. Частина друга.	6
95.	Профілактика захворювань нервової системи. Частина третя.	6
96.	ВСЬОГО	542

8. Методи навчання

- Лекції
- Практичні заняття

9. Методи контролю

- Поточний тестовий контроль

10. Оцінювання дисципліни

Оцінювання навчальної діяльності проводиться стандартизовано. Проводиться оцінювання самостійної роботи інтернів - це оцінка ступеня оволодіння вміннями та навичками. Виконання типових задач діяльності та умінь, що перевіряються, оцінюється балами "1", "0,5" та "0" (виконано, виконано не повністю, не виконано).

Критерії оцінки:

- ❖ 5 балів - "відмінно";
- ❖ 4,5 - 4,0 балів - "добре";
- ❖ 3,5 - 3,0 бала - "задовільно";
- ❖ 2,5 бала і менш - "незадовільно".

Поточний тестовий контроль здійснюється за допомогою індивідуальних наборів тестів формату А, що перевіряють досягнення конкретних цілей заняття.

Оцінка за роботу з тестовими завданнями виставляється згідно зі шкалою:

- При наявності до 10 % помилкових тестів - «5»,
- 11 -25 % помилкових тестів - «4»,
- 26-40 % помилкових тестів - «3»,
- більше 40 % помилкових тестів - «2»

11. Методичне забезпечення

- Методичні вказівки для інтернів
- Методичні рекомендації для викладачів
- Набори тестів поточного контролю

12. Рекомендована література

1. Мументалер М. Неврология / Марко Мументалер, Хейнрих Маттле; Пер. с нем.; Под ред.. О.С. Левина. – М.: МЕДпресс-информ, 2011. – 920 с.
2. Акимов Г.А., Одинак М.М. Дифференциальная диагностика нервных болезней. С.-Пб.: «Гиппократ».-2000.-600 с.
3. Алиферова В.Ф. Патология черепных нервов.-К.: «Здоров'я».-1990.-187 с.
4. Бадалян Л.О. Детская неврология.-М.: МЕД Пресс информ, 2001.-608 с.
5. Балткайс Я.Я., Фатеев В.А. Взаимодействие лекарственных веществ (фармакотерапевтические аспекты).-М.: Медицина, 1991.-304 с.
6. Вейн А.М. (ред.) Заболевания вегетативной нервной системы. Руководство для врачей.- М.: Медицина, 1999.- 624с.
7. Вельтищев Ю.Е., Тёмин П.А. (ред.) Наследственные болезни нервной системы.- М.: Медицина, 1998.- 498 с.
8. Віничук С.М. (ред.) Нервові хвороби. К.: Здоров'я, 2001.-696 с.
9. Губа Г.П., Губа С.Г. Справочник по неврологической семиологии: симптомы, синдромы и функциональные пробы. К.: Академпресс, 1996.-448 с.
- 10.Евтушенко С.К., Омеляненко А.А. Клиническая электроэнцефалография у детей. Руководство для врачей. – Донецк.: Донеччина. – 860 с.
- 11.Зинченко А.П. (ред.) Острые нейроинфекции у детей. Руководство для врачей. Л.: Медицина, 1986.-320 с.
- 12.Зозуля И.С. (ред.) Практическая неврология: неотложные состояния. К.: Здоровье, 1997.-214 с.
- 13.Карлов В.А. Неврология. Руководство для врачей. ООО "Медицинское информационное агенство", Москва, 1999.-624 с.
- 14.Карлов В.А. Терапия нервных болезней. Руководство для врачей. М.: Медицина, 1996.- 653 с.
- 15.Козьявкин В.И., Бабадаглы М.А., Ткаченко С.К., Кочмар О.А. Детские церебральные параличи. Основы клинической реабилитационной диагностики. Медицина світу, Львів, 1999.-295 с.
- 16.Петер Дуус. Топический диагноз в неврологии. Анатомия. Физиология. Клиника. М.: ИПЦ «Вазар-Ферро», 1997. – 380 с.
- 17.Самуельс М. Неврология. М.: Медицина, 1997.- 638 с.
- 18.Скоромец А.А., Скоромец Т.А. Топическая диагностика заболеваний нервной системы. С.-Пб.: Политехника, 1996.-320 с.
- 19.Тёмин П.А, Никанорова М.Ю. Диагностика и лечение эпилепсии у детей. Можайск-Терра, Можайск, 1997.-655 с.
- 20.Ткаченко Е.В. Анатомио-физиологические основы поражений спинного мозга. Серия "Увлекательная неврология", Киев, 1998.- 80 с.
- 21.Триумфов А.В. Топическая диагностика заболеваний нервной системы. М.: Медицина, 2000.- 250 с.
- 22.Цукер М.Б. Клиническая невропатология детского возраста. М.: Медицина, 1986.- 464 с.
- 23.Шток В.Н. Фармакотерапия в неврологии. М.: Медицина, 1995.- 224 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Накази Міністерства охорони здоров'я України, стандарти і протоколи діагностики та лікування захворювань нервової системи.
2. Рекомендована література
3. Методичні рекомендації для лікарів інтернів
4. Алгоритми надання допомоги при невідкладних станах
6. www.medinfo.dp.ua/_stat/s037.htm
7. www.nmuhelp.ru/load/voenka/medicina_ehkstremalnykh.../6-1-0-39
8. www.critical.ru/mk
9. www.klinmedkat.org.ua
10. www.med.siteedit.ru/medicinakatostrof